

Knieklachten ondanks een knieprothese

Hoewel een kunstknie geen 'nieuwe' knie is, is het een dankbare operatie. Zo'n 80% tot 90% van de patiënten is tevreden met de knieprothese en de operatie.

10% tot 20% van de patiënten heeft klachten na het plaatsen van een knieprothese. Deze klachten kunnen direct na de operatie ontstaan of zelfs tientallen jaren later. In deze folder leest u meer over de oorzaak en mogelijke behandelingen.

De analyse en behandeling van knieklachten ondanks een knieprothese is een **speerpunt van OCON**. De orthopedisch chirurgen die deze analyse en behandeling doen, zijn lid van verschillende nationale werkgroepen en internationale vakverenigingen.

Klachten en symptomen

Wat zijn de oorzaken van mijn klachten?

Het is niet makkelijk om hier een simpel antwoord op te geven. Er zijn namelijk meer dan 50 mogelijke oorzaken. En soms zijn er meerdere oorzaken tegelijkertijd. Om te proberen uit te zoeken waar de klachten vandaan komen, kunnen we verschillende onderzoeken doen. Uw orthopedisch chirurg bekijkt welke onderzoeken zinvol zijn of verwijst u door naar een collega die gespecialiseerd is in dit soort problemen.

Welke klachten komen voor en wanneer ontstaan ze?

Problemen na het plaatsen van een knieprothese kunnen altijd ontstaan. Het kan gaan om klachten die er al sinds de operatie zijn. Of klachten die pas vele jaren later ontstaan. Klachten door slijtage of loslating van de prothese bijvoorbeeld, ontstaan pas na jaren van goed functioneren. Het kan ook zijn dat er een duidelijke aanleiding is, zoals een botbreuk rond de prothese of intensief gebruik. Maar vaak is er geen duidelijke aanleiding te vinden.

De meest voorkomende klacht is pijn. Ook komen problemen met instabiliteit, stijfheid, zwelling, of een combinatie daarvan, veel voor.

Diagnose en onderzoek

Hoe en door wie wordt de diagnose gesteld?

Zoals eerder gezegd, zijn er veel mogelijke redenen voor problemen met een kunstknie. Het analyseren hiervan is vaak ingewikkeld en kost tijd. Om dit proces efficiënter te maken, gebruiken wij een specifieke methode. Hiermee willen we onnodig of belastend onderzoek vermijden en zo snel mogelijk een diagnose stellen.

Gespecialiseerde orthopeden voeren deze analyse uit. Uw orthopedisch chirurg kan besluiten u naar een van hen door te verwijzen. Soms bespreken zij uw klachten in het knierevisie-team voordat een diagnose of advies wordt gegeven.

De orthopedisch chirurg stelt vragen over uw klachten, doet lichamelijk onderzoek en vraagt enkele basisonderzoeken aan. Vragen die u kunt verwachten:

- Heeft de kunstknie de oude pijn voor de operatie weggenomen?
- Is de wond van de vorige operatie snel genezen of heeft het lang gelekt?
- Waar doet het pijn?
- Wanneer heeft u pijn: tijdens het belasten, in rust, 's nachts of altijd?
- Wordt de pijn erger als u uw knie gebruikt?
- Zwelt de knie op?
- Voelt de knie stabiel aan?
- Kunt u de knie goed bewegen (buigen en strekken)?

Vragen?

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met het secretariaat van OCON, telefoonnummer **088 - 708 3370**.

Welke onderzoeken worden gedaan?

De basisonderzoeken zijn:

- Röntgenfoto's: hiermee beoordelen we de positie van de kunstknie. We kijken naar de plaatsing, tekenen van loslating, slijtage en andere afwijkingen.
- Bloedonderzoek: dit geeft informatie over ontstekingen in het lichaam.

Soms zijn (meerdere) extra onderzoeken nodig om de (vermoedelijke) oorzaak van uw klachten te achterhalen. Dit proces kost vaak tijd. Na dit proces bespreekt de orthopedisch chirurg de bevindingen, zijn mening en advies met u.

Als de diagnose nog niet duidelijk is, kan het zijn dat de orthopedisch chirurg uw knieprobleem wil bespreken in het knierevisie-team. Na dit overleg bespreekt de orthopedisch chirurg het gezamenlijk oordeel en advies met u.

NB. Het kan zijn dat uw orthopedisch chirurg u uitnodigt uw knie te laten zien en uw klachten te bespreken met het knierevisie-team.

Behandeling

De behandelmogelijkheden zijn onder te verdelen in niet-operatieve (conservatieve) behandeling en operatieve behandeling. Het is belangrijk te beseffen dat de behandeling een lastig, vaak langdurig en onvoorspelbaar traject kan betekenen.

Niet-operatieve (conservatieve) behandeling

Algemeen

Voor een behandeling zonder operatie zijn er verschillende mogelijkheden. Over het algemeen is het een intensieve periode en kost het tijd, omdat we het effect van de behandeling moeten afwachten.

Niet-operatieve behandelopties

Bij een niet-operatieve behandeling kunt u denken aan:

- Pijnbehandeling, vaak bij de pijnpoli. De pijnspecialist bekijkt en bepaalt de beste behandelopties.
- Paramedische behandeling, zoals manuele therapie, (sport)fysiotherapie of acupunctuur.
- Een kniebrace.
- Gewichtsreductieprogramma.
- Revalidatieprogramma.
- Langdurige antibioticabehandeling (alleen bij bepaalde infecties).
- Aanpassen en accepteren.

Resultaat

Bij bepaalde problemen met een kunstknie werkt een behandeling zonder operatie redelijk goed, voor andere minder goed. Soms is een niet-operatieve behandeling zelfs de enige optie. Bijvoorbeeld als er geen duidelijke reden is te vinden voor de klachten. Helaas is het effect van deze behandeling dan vaak minder voorspelbaar.

Operatieve behandeling

Een revisie van een knieprothese is een belastende operatie waarbij uw knieprothese helemaal of gedeeltelijk wordt vervangen door een nieuwe prothese. Dit is een operatie met een intensievere en langere herstelperiode (6 maanden tot een jaar, soms langer) en hogere complicatierisico's dan bij uw eerdere knieprothese. Daarom doen we deze operatie alleen als uw orthopeed, soms na overleg met het knierevisie-team, van mening is dat er een aanzienlijke verbetering mogelijk is voor (een deel van) uw klachten.

Operatieve opties

- Volledige revisie: de gehele prothese wordt verwijderd en vervangen door een andere prothese.
- Gedeeltelijke revisie: een deel van de knieprothese wordt verwijderd en vervangen door een andere prothese. Bijvoorbeeld alleen de prothesecomponent van het onderbeen.
- Bijplaatsen van een prothese-component: dit houdt in dat we van een knieschijfprothese bijplaatsen.

Resultaat

Onderzoeken wijzen uit dat het resultaat (denk aan pijn, tevredenheid, functie en de tijd dat een prothese meegaat) van een revisie over het algemeen minder goed is dan na een eerdere knieprothese. En dat de complicatierisico's hoger zijn.

Bepaalde klachten kunnen met een revisie doorgaans verbeterd worden. Denk aan een revisie wegens instabiliteit of loslating door slijtage. Voor andere oorzaken, zoals een geïnfecteerde prothese, blijkt het resultaat lager en de complicatierisico's hoger. Bij stijfheid zijn de kansen op verbetering teleurstellend, en de complicatierisico's het hoogst. Ook bij klachten zoals pijn waarvoor geen duidelijke oorzaak is, is de kans op verbetering klein. En wordt een revisie dan ook afgeraden.

De revalidatie na een revisie is zwaarder en langer. De knie heeft meer hersteltijd nodig. Pijn, zwelling en warmte zijn vaak sneller, langer en heftiger aanwezig. Houd rekening met een herstelfase van 6 - 12 maand. Soms zelfs langer.

Voor de operatie

Voordat u geopereerd wordt, heeft u een afspraak bij de preoperatieve screening (POS). Hier wordt uw gezondheidstoestand beoordeeld en afgesproken welk type verdoving u krijgt. Een ruggenprik (eventueel met een 'roesje') in combinatie met een lokale zenuwblokkade heeft onze voorkeur. Een ruggenprik heeft vergeleken met algehele narcose diverse voordelen, zoals minder bloedverlies en een langere pijnstilling.

Rondom de operatie

U krijgt medicatie toegediend in de voorbereidingsruimte en op de operatiekamer, waaronder antibiotica en medicatie om bloedverlies te beperken. Vanuit veiligheid worden vragen herhaaldelijk aan u gesteld tijdens het gehele proces.

Bij langere revisie-operaties wordt op de operatiekamer een tijdelijke urinekatheter geplaatst. Dit doen we om een overvolle blaas te voorkomen.

De duur van een revisie-operatie hangt af van de complexiteit en kan hierdoor variëren van korter dan één uur tot 5 uur.

Na de operatie gaat u naar de verkoever (uitslaapkamer). Een eventuele urinekatheter wordt hier weer verwijderd. Zodra dit kan, wordt u vanuit de verkoever terug naar de verpleegafdeling gebracht.

Na de operatie

De opnameduur varieert van twee dagen tot een aantal weken. Dit is afhankelijk van de reden van de revisie. Zo is de opname wegens een infectie langer (1-2 weken). Maar bij een revisie vanwege het bijplaatsen van een knieschijf veel korter (2 dagen). Uw orthopedisch chirurg kan u hierover voorlichten.

NB. De wond wordt gehecht met nietjes. Heel soms met niet-oplosbare hechtingen. Veertien dagen na de operatie kunt u deze laten verwijderen door uw huisarts. Maak hiervoor zelf een afspraak.

Complicaties

Het risico op complicaties bij een revisie is hoger dan bij een eerste knieprothese. Ook zijn de complicatierisico's hoger bij specifieke redenen voor een revisie. Vooral bij stijfheid en infectie en als de knie in het verleden vaker is geopereerd.

Algemene risico's

- Nabloeding
- Trombosebeen
- Longembolie
- Longontsteking
- Urineweginfectie
- Verwardheid en anesthesiegerelateerde risico's (informatie hierover volgt op de preoperatieve screening).

Orthopedische risico's

Vroege fase (eerste jaar na de operatie)

- Infectie (hogere kans bij/na revisie).
- Bloedvat- en zenuwletsel, met name bij revisies vanwege een infectie.
- Het achterblijven van functieherstel: dit betekent een beperking van de kniebuiging en/of -strekking. Dit kan leiden tot noodzaak tot 'doorbewegen' van de knie onder narcose.
- Instabiliteit

- Beperkt effect van de operatie op de klachten: afhankelijk van de reden voor de revisie is de kans op aanhoudende klachten 11-20% of hoger.
- Beenlengteverschil
- Problemen met antibioticagebruik: dit zien we vooral bij patiënten die langer antibiotica moeten gebruiken bij revisie wegens infectie. Denk aan problemen als een huidontsteking door het infuus, nier- of leverstoornissen, huidreacties en/of obstipatie.

Late fase (langer dan één jaar na de operatie)

- Infectie
- Beperkt effect van de operatie op de klachten: afhankelijk van de reden voor de revisie is de kans op aanhoudende klachten 11-20% of hoger.
- Slijtage van de prothese
- Loslating van de prothese
- Het ontstaan van een breuk rond de prothese.

Nabehandeling

In het ziekenhuis

Direct na de operatie start het herstelproces. De knie is meestal direct volledig belastbaar, tenzij uw orthopedisch chirurg anders aangeeft. Het belasten van de knie gaat in het begin vaak samen met pijn en zwelling. Daarom leert u op onze verpleegafdeling eerst te bewegen met krukken, een looprek of rollator. Het is belangrijk dat de knie zo snel mogelijk de beweeglijkheid terug krijgt. U leert hoe u uw knie moet buigen en strekken. En welke oefeningen u regelmatig moet doen.

Uw bloed wordt zo nodig gecontroleerd, met name bij een revisie vanwege een infectie. Patiënten met een infectie worden wekelijks besproken in een multidisciplinair overleg met een orthopedisch chirurg, gespecialiseerde microbioloog, zaalarts en verpleegkundige.

Naar huis

U kunt naar huis onder de volgende voorwaarden:

- De wond lekt niet of nauwelijks meer
- De pijn is onder controle
- U voldoet aan fysiotherapeutische voorwaarden
- U voldoet aan eventuele overige medische voorwaarden, zoals antibioticabehandeling

De meeste patiënten kunnen na hun ziekenhuisopname naar huis. Mocht dit niet lukken dan bespreken we tijdens de opname wat de opties zijn.

Wij gebruiken een pijnbehandelingsprotocol, zowel tijdens uw opname als daarna. Als de pijn niet onder controle is, neem dan contact met ons op voor afstemming of een herhaalrecept.

Revalidatie

U revalideert onder begeleiding van een fysiotherapeut, tenzij uw orthopedisch chirurg anders aangeeft. Start daarmee op de dag van thuiskomst of anders de dag erna. Wij adviseren u naar een fysiotherapeut te gaan die gespecialiseerd is in de revalidatie na een (revisie) knieprothese.

Houd rekening met een revalidatieperiode van 6 tot 12 maanden. Soms zelfs langer. Onthoud dat de één sneller revalideert dan de ander. Herstel kost tijd en gaat niet vanzelf. U moet zelf aan uw herstel werken. Uw inzet bepaalt deels het resultaat van de revisie. Natuurlijk begeleidt uw fysiotherapeut u hierin.

Zie de revalidatie als een marathon en geen sprint.

Tip! Maak al vóór de operatie afspraken met uw fysiotherapeut over de fysiotherapeutische nazorg! Geef aan dat uw fysiotherapeut met uw orthopedisch chirurg kan overleggen bij vragen.

Contact opnemen

Neem contact op met uw behandelend arts indien:

- **De hele knie abnormaal dik wordt en/of meer pijn gaat doen;**
- **u niet meer op het been kunt staan**, terwijl dit eerder goed mogelijk was;
- **uw temperatuur boven 38,5 graden Celsius komt;**
- **uw kuit dik, warm, rood en pijnlijk is** (dat kan wijzen op een trombosebeen);
- **u het vanwege andere redenen niet vertrouwt.**

U kunt hiervoor tijdens kantooruren bellen met het secretariaat van OCON, telefoonnummer: 088 - 708 3370. Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de verpleegafdeling van OCON (alleen bij spoedgevallen), telefoonnummer: 088 - 708 5560.

Controle

De standaard controles zijn acht weken na de operatie en een jaar na de operatie. Bepaalde patiënten komen vaker voor controle. De orthopedisch chirurg bepaalt wanneer dit nodig is.

Neem contact met ons op als u voor of na deze controles klachten heeft aan uw geopereerde knie. Denk aan toename van pijnklachten, zwelling of standsafwijking. Ook als dit pas jaren na de revisie ontstaat.

Metten van de resultaten na een revisie operatie

Voor de operatie en op bepaalde momenten na de operatie kan u gevraagd worden een vragenlijst in te vullen. Dit is om goed bij te houden welke vorderingen u maakt. En het is voor ons nuttig om te horen of en hoe we onze zorg kunnen verbeteren.

Over OCON

Wetenschappelijk onderzoek

Binnen OCON, Orthopedische kliniek wordt wetenschappelijk onderzoek gedaan om onze zorg te optimaliseren. Patiënten-data, welke in het kader van reguliere zorg verzameld worden, kunnen hiervoor anoniem gebruikt worden. Mocht u hier bezwaar tegen hebben dan willen we u vriendelijk verzoeken dit kenbaar te maken via wetenschap@ocon.nl

Meer informatie

Voor informatie over uw bezoek aan de polikliniek, dagbehandelingen of alles rondom het verblijf op de verpleegafdeling verwijzen wij u graag naar onze website www.ocon.nl

Vragen

Heeft u vragen of opmerkingen over de informatie in deze brochure? Dan kunt u altijd contact opnemen door middel van het contactformulier op onze website. Daarnaast kunt u ons telefonisch bereiken via telefoonnummer **088 - 708 3370**.

OCON Hengelo
Geerdinksweg 141
7555 DL Hengelo

OCON Almelo
Zilvermeeuw 1
7609 PP Almelo

Postadres
Postbus 546
7550 AM Hengelo

Website
www.ocon.nl